

Vers. Ex quibus omnibus.

100 Bona Ecclesiae alienari non possunt pro libertate eorum, qui ad triremes damnantur, Vazq. d. n. 37. Mexia ubi proxime. Quod tamen posset limitari ex mente D. Covar. sup. vers. Quarò, eti pium, in fine, quando remex teneretur, ac posset suo labore aliquibus alimenta præbere, qui alias inedia essent extinguedi, ut parens, uxor, liberi.

101 Cum sèpè rerum mobilium præiosarum, ac immobiliarum in superioribus meminerimus, oportet scire, quæ illæ sint. Quoad alienationis itaque prohibitionem in hoc tractatu, bona immobilia dicuntur, nedum quæ corporalia sunt, & à loco amoveri non possunt, ut fundus, domus; sed etiam iura, quæ stabili sunt, ut servitutis, ius patronatus, ususfructus, annui reditus, census, & similia; item iura & actiones ad immobilia, Delbene dubitat. 2. section. 3. Au-gust. Barbofa à n. 40. Vazq. sup. n. 44. Pellizzar. n. 101. cum sequentibus. Bonacina ubi proxime, n. 5. qui negativè respondent. Idemque dicendum est de pecunia reposita in subisdum instat thesauri pro necessitatibus Ecclesiae, Barbofa n. 41.

Non tamen sufficit, rem esse præiosam, ne 104 alienari possit, sed etiam requiritur, quod servando servari queat in longum tempus, atque ita res, quæ ultra triennium sua natura permanere non potest, & quæ usu consumuntur, nec fructificat alienari non prohibetur, ut vinum, oleum, frumentum, & similia, quorum etiam maxima quantitas distrahi absque solemnibus permittitur, Delbene dubitat. 1. ex n. 57. Hermosill. n. 18. vers. Ea enim, Pellizzar. n. 9. Bonacina, punct. 2. numero 4. Pater Molin. n. 4. ubi de vestibus, mancipiis, & jumentis, quæ utique sic alienari possunt.

His addendum erit, quod si res distrahenda, 105 fuerit consecrata, aut alteri Ecclesiae vendi debet, ut eidem usui sacro deserviat, aut si ad laicos transferatur, prius conflanda est quam tradatur; leg. sancimus 19. Col. de Sacrosanct. Eccles. leg. 2. titulo 14. part. 1. cap. 2. §. Præterea: 10. quæst. 2. Molin. dicto tractatu 2. disput. 340. n. 22. Hermosill. sup. num. 15.

AD CAPUT XVII.

De solemnitatibus in alienatione bonorum Ecclesie adhibendis: ac de Emphyteusis Ecclesiastice concessione.

S U M M A R I U M.

- 1 Res Ecclesie quomodo in emphyteusim concedi permittatur.
- 2 De solemnitatibus in alienatione bonorum Ecclesie requisitis, qui egerunt.
- 3 Ecclesie nomine quæ loca contineantur, cum de bonorum alienatione probita trahatur.
- 4 Quæ solemnitates de jure ad alienationem bonorum Ecclesie desiderentur, usque ad n. 17.
- 18 Alienatio bonorum Ecclesie valet, eti non intervenient solemnitates legibus secularibus introductæ.
- 19 Casus, in quibus alienatio, omisis solemnitatibus tenet, recensentur ad n. 24.
- 25 Casus à Neoterico inventi rejiciuntur.
- 26 Alienatio sub conditione impetrandi assensum à Pontifice an valeat.
- 27 Tractatus unicus sufficit in alienatione bonorum Ecclesie.
- 28 Episcopo volente rem Ecclesie, etiam inferioris alienare, Capitulum ad tractatum, & consensum praestandum vocari debet.
- 29 Quid si rector Ecclesie inferioris author sit alienationis.
- 30 Quomodo Prælatus in alienationibus his autoritatem interponat.
- 31 Quis autoritatem præfet, ubi Ecclesia est in una Diœcesi, & bona ejus, de quorum alienatione trahatur in altera.
- 32 Alienatio rerum præiosarum Ecclesie, quæ ser-vando

vando servari possunt, non subsistit, nisi concurrent, & juris solemnitates, & causa justa.

33 Pontifex an justè possit alienationi rei Ecclesiastica absque causa consentire, aut per se alienare.

34 Alienatio solemnis absque causa numero jure valeat? & quid si justa causa intervenire falsò probatur? ad n. 36.

37 Alienatione solemniter facta, justa causa fuisse creditur.

38 Secus si solemnia defecerunt.

39 Ut alienatio rei Ecclesiastica pro ære alieno solven-do distraha substat, quæ probari ab emptore debeant? & n. 40.

41 Ecclesia non obligatur ex mutuo, nisi probetur in ejus utilitatem esse versum, & quid de Civitate?

42 Versio pecunia in utilitatem Ecclesie quomodo probetur?

50 Res Ecclesiæ absque juris solemnitatibus in emphyteusim dari non potest.

51 Limitatur, de quo ad n. 57.

58 Solemnitates juris in alienatione bonorum jure prescriptæ, an possint tolli conjectudine, ad numer. 62.

63 Emphyteusis Ecclesiastica pro heredibus accepta absque juris solemnitatibus, juxta conjectudinem ad quos transeat.

64 Textus in auth. de non alien. aut permitt. reb. Eccles. §. Emphyteosim, & §. Licitiam, conciliantur, ad n. 66.

67 Res Ecclesiastica possint in Emphyteusim perpetuò, & pro quibuscumque heredibus concedi, servatis juris Canonici solemnitatibus; & numero 68.

69 De constitutionibus Principum secularium quoad alienationem bonorum Ecclesie curandum non est.

70 Emphyteusis Ecclesiastica accepta pro aliquo, & ejus heredibus in perpetuum, juris solemnitatibus adhibitis, an ad extraneos pertineat? ad num. 75.

76 Emphyteusis Ecclesiastica pro quibuscumque heredibus accepta, ad extraneos spectat, n. 77.

78 De aliis formalis dandi rem Ecclesiasticam in emphyteusim, ut ad extraneos successores pervenire possit.

79 Emphyteusis Ecclesiastica ex conjecturis presumitur ita concessa, ut ad extraneos heredes devenerit.

80 Emphyteusis Ecclesiastica prescriptione quasita, ad quos heredes transeat? & n. 81.

82 Emphyteusis Ecclesiastica simpliciter accepta, ad quos transferatur?

84 Emphyteusis ab Ecclesia concessa ad certum tempus, etiam ad extraneos de venit successores.

85 Quid si detur ad tertiam, vel quartam generationem.

86 De variis formulis concedendi emphyteusim, remissive.

Paulus II. in Extravagant. Ambitiose, de reb. Eccles. inter Communes, permittit, res Ecclesie in Emphyteusim absque juris solemnitatibus concedi, modò tria concurrent: Primum, quid datur in casibus à jure permisiss: Secundum, ut sint jam solitæ emphyteuticari: Tertium, quid in Ecclesia utilitate concessio cedar evidenter, de quibus per August. Barbofa. de potestate. Episcop. part. 3. allegat. 95. n. 22. Francisc. Pellizzar. in manuali Regularium, tom. 1. tract. 6. cap. 8. n. 18. cum aliis, Molin. de Covar. dicimus.

Secunda, consensus Capituli, Collegij, aut Com-

munitatis, ad quam res alienanda spectat; quæ si fuerit Ecclesiæ Parochialis, plures beneficiarios ha-

bentis, etiam ipsi consentire debent, d. cap. sine ex-

ceptione, c. 1. & cap. tua, cap. 2. de reb. Eccles. in 6.

l. 2. tit. 14. p. 1. Castill. n. 17. Cyriac. controver. fo-

ren. tom. 2. contr. 300. n. Delbene n. 3. Tusch. a. conc.

75. n. 52. 53. Hermosill. n. 51. vers. Secundò, ultra

tractatum, Bonacini, numer. 2. vers. Post tractatum,

F 4 Barbofa

- Barbos. n. 8. Vazq. d. dub. 12. Pet. Gregor. num. 3.
13. Pellizzar. n. 118. Redoan. q. 26. n. 11. 16. 19.
20. Molin. num. 6.
- 6 Quot & quomodo vocandi sint ad tractatum, & ad præstandum consensum Capitulares, five Collegæ docet latè Hermosil. à n. 36. Illud autem compertum est, sufficere ad validitatem alienationis, quod major pars eorum, qui convenient, consentiat, Castill. ubi proximè, Molin. d. n. 6. Panormitan. in cap. 1. n. 5. de iis, qua fiunt, à Prælat. Delbene à n. 6. Redoan. quæst. 24. n. 11. Bonac. ubi proximè, Hermosil. n. 41. Pellizzar. n. 118. Pet. Gregor. n. 9.
- 7 Consensus verò tacitus hac in re non sufficit, quia expressus requiritur, ex d. cap. 1. de iis, qua fiunt à Prælat. ut ex verbo, Collaudatio, colligitur; & docent Molin. Pellizzar. Bonac. ubi proximè, Lotter. sup. n. 17. Delbene n. 16. Similiter in Societate Jesus Pellizzar. ubi proximè. In Monasteriis Monialium non exemptis, Episcopi assensus expostandus erit; in exemptis Abbatis, vel Provincialis, secundum Ordinis qualitatem; Pellizzar. n. 116.
- Authoritas Episcopalis per Vicarium generalē 13 interponi nequit, nisi eidem specialiter comitatur; Castill. n. 22. in fine, Redoan. q. 41. n. 59. Cavalc. decisi. 45. n. 40. Nec tacitè præfita ab Episcopo, vel alio Superiori prodest, quoniam expressus desideratur assensus: glos. verb. perpetuus, in cap. 1. de reb. Eccles. ubi notat Barbos. in collect. n. 15. Pet. Gregor. n. 16. Tiraquel. de jur. matr. glos. 7. n. 13. 69. eti contrarium placuerit Delbene n. 18. Layman. l. 3. tract. 4. c. 10. n. 4.
- Quaria conditio requisita, est subscripto Capitularium aut Collegarum, sed non in omni alienatione, nam solum adhiberi debet in venditione, permutatione, & donatione, c. 1. c. tua 8. de iis, qua fiunt à Prælat. d. cap. sine exceptione, in fine, l. 2. q. 2. Delbene ex n. 24. Pet. Gregor. n. 14. Molin. n. 7. Aug. Barbos. d. c. 30. n. 8. Pellizzar. n. 111. 122. Less. de inst. de justi. l. 2. c. 24. dub. 11. Bonac. n. 3. vers. Terrio requiritur, Castill. n. 17. ubi rectè advertit, quod omnes, qui Capitulo intersunt, debent subscribere, si major pars consentiat; sequitur Hermosil. d. c. 1. n. 47. Nisi alienatio evidenter cœserit in Ecclesiæ præjudicium, quo casu tenetur pars dissentiens appellare; Pellizzar. n. 123. qui hoc deducit ex cap. si quis Presbyterorum 6. de reb. Eccles.
- Hæc verò subscriptionum solemnitas generali 15 confuetudine sublata est atque ita necessaria non erit, nisi alicubi contrarium obseretur. Notarius tamen nomina omnium, qui congregati sunt, instrumento alienationis inserit, ut habetur in l. 63. tit. 18. part. 3. ubi forma conficiendi instrumenta de alienatione bonorum Ecclesiæ traditur. Ita observant Delbene, & alii proximè laudati.
- Quinta tandem est, ut consensus Apostolicus 16 imperetur, qui omnino desideratur, ubicunque Extravagans, Ambitiose, de reb. Eccles. inter Commun. quoad hoc fuerit recepta; quoniam Paulus II. hanc solemnitatem ceteris addidit; atque ita quæties res Ecclesiastica alienari absque solemnitatibus nequit; toties Pontificia intervenire debet authoritas, quæ praestari solet facta delegatione aliquibus in dignitate constitutis, ut si eisdem de necessitate, vel utilitate Ecclesiæ constiterit, nomine Pontificis alienationi authoritatem adhibeant. Ita Delbene ubi sup. à n. 29. Barbos. de potest Episcop. part. 3. allegat. 95. n. 66. 71. Pellizzar. n. 111. Hermosil. n. 95. Bonac. n. 6. Avendann. de exequend. mandat. part. 1. c. 4. à n. 37. Franc. Leo in the-
- sauf. for. Ecclesiastic. c. 15. n. 7. Quarant. sup. n. 5. Mascard. d. conc. 75. n. 19.
- 17 Ubi præfatus assensus intercesserit ritè impetratus, & absolutè præstitus, omnes supplet juris solemnitates, ut obseruant Tamburin. sup. q. 1. n. 9. Castill. n. 21. De bene à n. 38. Rebuff. in compend. de alienat. rer. Eccles. n. 15. vers. Fallit quando Papa, Pellizzar. n. 113. Hermosil. cum pluribus n. 8. Filiu. sup. d. cap. 5. n. 9. Redoan. q. 27. n. 12. & 9. 4. n. 2. Bonac. ubi proximè, vers. Dixi, jure antiquo, Tusch. d. conc. 271. n. 80. 84. Ricci. in prax. for. Ecclesiastic. decis. 37. n. 1.
- 18 Hæ sunt conditiones, five solemnitates, quas tam jure antiquo, quam novissimo in alienatione prædictarum rerum Ecclesiæ canonice sanctiones induxerunt; alias verò Principiū secularium constitutionibus sunt præscriptæ, quæ habentur in Ath. hoc jus porrectum, C. de Sacrosanct. Ecclesie, l. 63. tit. 18. part. 3. & in Orationem. Lusitan. l. 2. tit. 13. ubi cavetur, ne vala aurea, aut similia pretiosa alienentur abique Regia facilitate, ut refert Molin. sup. d. f. 340. n. 22. in fine. Sed de istis curandum non est, cum ad valorem alienationis minime requirantur; nec de consuetudine observentur, ut notat Pet. Gregor. sup. num. 18. Tusch. n. 14. Rebuff. ad leg. Galia, in proæm. glos. 5. n. 24. August. Barbos. in collectan. ad d. authent. hoc jus porrectum, n. 7. Quoniam jure Canonico approbatæ non sunt, quæ Ecclesiasticos non astrinxunt, ut notatur in cap. Eccles. sia Sanctæ Mariae 10. de constitutione, ubi Aug. Barbos. in collectan. Greg. Lop. in l. 2. glos. ult. i. 14. part. 1. & est textus in cap. 1. 96. astinct. qui loquuntur in specie.
- 19 Non semper alienatio absque assensu Pontificio celebrata est irrita; aliquando enim illo, immo omni deficiente solemnitate res Ecclesiæ distracti jure potest, ut videre licet apud Barbos. d. alleg. 95. per tot. Delbene sup. à n. 43. & dubit. 23. Rebuff. in compend. de alienat. rer. Ecclesiastic. n. 24. & ultra causus, qui in dict. Extravag. Ambitiose, excipiuntur: scilicet locatio ad triennium, quæ quidem alienatio dicitur nullo modo, potest Concessio in emphyteum eo modo qui dictus est sup. n. 1. & distractio eorum, quæ servando servari nequeunt, alij non pauci, qui sub eam prohibitionem non cadunt, recensentur.
- Primus est si necessitas ita urgeat, ut locus ad postulandum assensum ut solemnitates adhibendas non sit quia periculum est in mora; Barbos. n. 58. Delbene dubit. 23. num. 2. Hermosil. d. glos. 1. n. 98. Rebuff. n. 35. Mascard. d. conc. 75. n. 29.
- Secundus quando consuetudine legitimè præcripta obtinetur, ne dicta, constitutio servetur, Delbene dubit. 9. tit. difficultatis resolutioni, n. 43. Pet. Gregor. n. 19. Mascard. n. 24.
- Tertius in alienatione rei exiguae, quæ nullas requirit solemnitates, ut dictum est sup. c. proximè, num. 101.
- Quartus, si Religioni incapaci retinendi, etiam in communi, ut Capucini, vel Franciscani quicquam relinquatur: quod Prælatus liberè in alios transferre poterit, & premium in usus Monasterij expendere, quoniam illud dominio Ecclesiæ incorporatum nunquam fuit; Delbene ubi proximè, n. 46. Hermosil. n. 78. Pellizzar. n. 10. Barbos. n. 55. Filiu. d. træt. 44. c. 4. n. 32. Rebuff. n. 21.
- Quintus, cum res ita Ecclesiæ relinquatur, ut adveniente conditione, vel die alii restituatur, nam ad restituendum solemnitas opus non est: facit l. magis puto s. 5. Si fundus, ff. d. reb. eorum, Ugolin. de punct. 15. S. 2. n. 14. Quibus assentunt Ant. Gom. variar. l. 2. cap. 14. num. 16. Castill. controversial. l. 4. cap. 61. n. 24. 42. 43. Gratian. decis. 131. Gurtier. de tutel. part. 2. cap. 5. n. 62. & alij, qui per-

nes Ecclesiæ non sit, nam Prælatus juri dubio ad illam cedere permittitur, Rebuff. ubi proximè, Pellizzar. n. 26. Barbos. n. 63. Delbene d. bit. 12. n. 4. ubi ampliat ad rem iustè possessam.

Septimus, in remissione caducitatis, quam Prælatus solus facere valet emphyteute, aut vassallo, Delbene ubi proximè, n. 9. Barbos. n. 64. 65. Jul. Clar. receptor. sentent. lib. 4. S. Emphyteus, q. 10. vers. Sed nunquid. Pellizzar. n. 66. Bonac. sup. punct. 2. n. 21.

Octavus, in repudiatione hæreditas vel legati Ecclesiæ relitti, quod tamen absque controversia non est, cum scilicet aliquid immobile, vel mobile preiosum Ecclesiæ obveniret per acceptationem: & quod juris solemnitates ad repudiandum non desiderentur, suadetur ex eo, quod aliud est alienare, & aliud non acquirere, l. alienationis 28. §. 1. ff. de verbis significat. Nec obstat, quod hic ceditur juri ad immobile; quod est veritum, ut ostendimus sup. cap. proxim. n. 10. Nam respondetur, illud intelligi de actione, vel jure ad id, quod jam Ecclesiæ debetur, non ad acquirendum, sed lucrandum de novo; inter quæ multum intererit, ut egregie inquirat Imperator in l. ult. S. Si quis verò, ibi: Non enim par, easenque ratio videtur, amittere debita, & lucra non capere, C. de codicil. Ita tenuerit disputans Delbene dubit. 6. Menoch. de arbitri. l. 2. cal. 171. n. 53. Pellizzar. n. 60. Ricci. sup. tit. de alienat. Eccles. decis. 69. Sanch. de matrimon. lib. 6. disput. 4. num. 11. 12. Hermosil. sup. n. 98. Pat. Suarez de Region. tom. 4. træt. 8. l. 2. cap. 27. n. 18. Pet. Gregor. n. 19. Bonac. punct. 2. n. 33. Panormitan. in c. p. tua. n. 8. de iis, qua fiunt à Prælat. Rebell. de obligat. justit. l. 18. q. 14. n. 5.

Sed oppositum placet Molin. disput. 468. n. 12. 22 Alexand. Trentacing. variar. l. 2. tit. de minorib. resolut. 9. n. 5. Filiu. d. cap. 4. n. 34. licet quo ad hæreditatem priori sententiae adhæreat, August. Barbos. n. 54. Menchac. de successione progressu. l. 3. §. 27. n. 23. Azor. institution. moral. part. 2. lib. 9. cap. 1. quæst. 12. Geminian. in cap. 1. n. 19. de reb. Eccles. Quaranta sup. n. 23. Moneta de Conservat. cap. 10. n. 36. Lambertin. de jur. patronat. lib. 3. quæst. 9. art. 1. n. 31. A priori tamen sententia recedendum non est, ut magis communis ac juri confona. Ecclesiæ vero ex repudiatione lœse remedium restitutio in integrum superest acceptandum, nisi hæreditas vel legatum alteri Ecclesiæ jam quæsum reperiatur, quia melior est conditio possidentis, nec privilegiatis contra pariter privilegium suo gaudet privilegio. verum 12. §. Item queritur, ff. de minorib. Ita Pellizzar. num. 61. Delbene, n. 23. Sanch. n. 15. qui alios laudat.

Nonus casus, in quo juris solemnia non requiriuntur, est, si quis Ecclesiæ rem pœster, aut relinquat eo pacto, ut liberè alienari absque assensu Apostolico, vel alia solemnitate posset. Hoc itidem obnoxium est controversie; nam quibusdam videatur conditionem istam esse rejiciendam, ut potest quæ Sacris Canonibus adversatur, rēmque absque solemnitatibus Prælatum alienare non posse: sic sentiunt Quaranta in sum. Bullarii, verb. alienatio. n. 31. 32. Bonac. punct. 4. n. 11. Ricci. sup. decis. 67. Armilla in summ. verb. alienatio, n. 19.

Contrarium nihilominus rectius probant Delbene dubit. 10. Pellizzar. num. 52. Diana resolution. moral. part. 10. træt. 16. resolut. 41. Castr. Palao sup. punct. 15. S. 2. n. 14. Quibus assentunt Ant. Gom. variar. l. 2. cap. 14. num. 16. Castill. controversial. l. 4. cap. 61. n. 24. 42. 43. Gratian. decis. 131. Gurtier. de tutel. part. 2. cap. 5. n. 62. & alij, qui per-